

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. 1. Modus loquendi Patris Arriaga refutatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

7 Ex quo etiam patet manifeste, rationem communem vitæ Deo, & creaturis male assignari à P. Hurt. quia creatura habet ab intrinseco veritatem, bonitatem, & vnitatem, & lapis non solum habet talia attributa ab intrinseco, sed etiam subsistentiam; & grauius, & leuius habent grauitatem, & leuitatem; sicut materia prima habet ab intrinseco quantitatem, & nihilominus neque materia prima viuunt per quantitatem, neque lapis per subsistentiam, neque materialia entia aut immaterialia viuunt per bonitatem, veritatem & vnitatem: ergo habere perfectionem ab intrinseco non est viuere vt sic.

8 Deinde; quia habere perfectionem ab intrinseco vt sic, vel est nullo modo habere illam ab alio; vel est ita habere vt sibi, & in se producat talem perfectionem; sed neque primum, neque secundum potest dici: ergo perfectio ab intrinseco in hoc sensu concepta non est vita. Minor quoad primam partem sic probatur (& videtur directe contra Hurtado, qui in hoc sensu ait viuere esse perfectionem ab intrinseco; vnde *disp. 3. subsect. 1. §. 3.* docet, Deum viuere per omne prædicatum sibi intrinsecum; quia omne prædicatum Dei ita est perfectio ab intrinseco, vt sit ens increatum & nullo modo productum ab alio, quia si hoc esset verum, nulla creatura haberet vitam, sed solus Deus, sed hoc est falsum, vt patet ex ipsis aduersariis concedentibus veram vitam creaturis: ergo falsa est minor quoad primam partem.

9 Sequela Maioris sic demonstratur; quia in illo sensu vita est perfectio increata, & imparticipata, increatum enim est id, quod nullo modo est ab alio productum; ideo enim Deus dicitur ens creatum, quia à nullo alio habet esse participatum, & causatum: sed nulla creatura potest habere vitam, seu perfectionem omnino improductam ab alio, increatam, & imparticipatam; siquidem omnis vita creata formaliter est vita secunda, & participata, & sic formaliter opponitur vitæ diuinæ, & non solum materialiter; vnde necessario debet dependere à Deo produci, & participari ab eodem; sed Deus est aliud ab omni creatura: ergo omnis vita creatura est producta ab alio, etiam si sit producta ab ipsa creatura: ergo nullo modo potest dici, quod vita non solum Dei; sed potius vita vt sic sit perfectio ita ab intrinseco, vt neget omnem productionem ab alio; nam in hoc sensu vita vt sic conuertitur cum vita Dei, quæ non est communis Deo, & creaturis.

10 Neque in secundo sensu potest dici vitam vt sic esse perfectionem ab intrinseco; quia iam vita vt sic non contraheretur ad Deum, quia Deo repugnat habere vitam, quam sibi producat & in se causat, aliàs vita diuina distingueretur ab ipso Deo; quia quicquid producit, & causatur ab aliquo distinguitur realiter ab illo; ideo enim Pater æternus distinguitur realiter à Filio, licet non causet illum; quia vere & realiter producit ipsum, & ideo essentialiter distinguitur à parte rei Deus à creatura, quia producit, & causat ipsam sed per vos vita petit vt causetur, & producat à viuente: ergo vita petit vt distingatur realiter à viuente; atqui diuina essentia essentialiter est viuens, & repugnat omnino illi habere vitam realiter distinctam à se, & realiter causatam, & productam à seipsa: ergo repugnat vitam vt sic ita esse ab intrinseco, vt producat, & causetur à viuente, distingaturque realiter ab eodem: ergo falsum est dicere, ideo vitam vt sic dici perfectionem ab intrinseco; quia ipsam sibi producit, & in se causat viuens.

11 Dices, vitam vt sic seu perfectionem ab intrinseco vt sic non esse in specie, & in particulari aliquam ex his rationibus à nobis assignatam, sed potius rationem communem vtrique abstractentem à primo, & secundo modo habendi ab intrinseco perfectionem.

12 Sed contra, quia ab improducto omnino, seu incausato & à producto non potest præcindi aliqua ratio communis; sed prima ratio habendi ab intrinseco est ratione improductionis, ex eo quod sit improducta, increata, & incausata perfectio; secundus modus habendi ab intrinseco talem perfectionem est producendo in se, & sibi causando; itaque ideo dicitur perfectio ab intrinseco, quia est producta, & causata à seipso: ergo à primo, & secundo modo habendi ab intrinseco perfectionem non potest abstrahi ratio communis vtrique, ac proinde vita vt sic non poterit consistere in habendo perfectionem ab intrinseco communi primo & secundo modo. Maior est certa; quia ab vltimis differentiis Dei, & creaturæ non potest præcindi aliqua ratio communis, quia vltima differentia Dei, & creaturæ ita pure differunt inter se, vt minime conueniant, & ideo supra aduertit, vltimam differentiam Dei esse omnino indiuisibilem, & irresolubilem in duos conceptus. Itaque in omnium sententia quæcunque differentia vltima ita est pura, & mera ratio differendi, vt nihil involuat similitudinis cum alia differentia vltima sibi opposita, vt videre est in rationalitate, & irrationalitate, in quibus nullos metaphysicos assignauit rationem similitudinis, ac proinde omnes negant posse præcindi aliquam rationem communem vtrique, quia talis præcisionis nullum datur fundamentum, scilicet similitudo, & hoc non propter aliam rationem, nisi quia sunt differentie vltimæ, sed perfectio improducta, increata, & incausata est differentia vltima Dei, & perfectio causata, producta, & participata est differentia vltima creaturæ, per quam differt à Deo: ergo ab improducto omnino incausato, & imparticipato, quod est primus modus habendi perfectionem ab intrinseco, & à producto, causato, & participato, quod est secundus modus habendi perfectionem ab intrinseco non potest præcindi aliqua ratio communis vtrique: ergo non bene assignatur pro vita vt sic ratio communis abstracta à producto, & improducto significata per illos terminos perfectio ab intrinseco vt sic.

SUBSECTIO I.

Modus loquendi Patris Arriagæ resutatur.

13 Certe improbabilius loquitur P. Arriagæ, quàm P. Hurtado, quia non loquitur consequenter ad propriè principia, imò ad principia communia, quibus ipse vtitur, tum hic, tum in Logica ad probandam rationem communem præcise à multis particularibus; & vt hoc clarum fiat, propono argumentum ipsius, quo probat, *disp. 2. de anima, n. 72. subsect. 5. sect. 1.* ad probandum vere dari rationem communem vitæ intentionalis Deo, & creaturis; verba eius hæc sunt, in fine illius numeri; sicut ens est Deo, & creaturis ratio communis, imò & vniuoca, vt diximus in Logica; quia vero Deus & creaturæ sunt entia; diuerso tamen modo participatur ratio entis à Deo, & creaturis; ille

Quaest. III. In quo consistat intellig. &c. 277

ille enim est ens à se, hæc vero ens ab illo quæ sunt differentia contrahentes rationem entis. Idè dicto de hac ratione vitæ intentionalis, ideo per te ratio entis est communis Deo, & creaturis, quia Deus est vere ens, & creatura vere, & proprie ens; licet Deus sit ens à se, & creatura ens ab alio; quod non tollit vniucationem rationis communis vtriusque, quia hoc quod est à se, vel ab alio sunt differentia; sed Deus etiam habet vitam proprie, vere & realiter, creatura etiam verbi gratia, planta, & homo quatenus vegetatur, habet propriam, veram & realem vitam, licet Deus habeat intentionalem, & homo seu planta habeat vitam physicam tanquam differentias: ergo euidenter sequitur ex tuis principiis, & ex tua ratione dari non solum rationem communem vitæ Deo, plantæ, & homini; sed etiam vniucam; quia ubi est eadem ratio formalis est idem effectus, vel quasi effectus formalis: atqui tota ratio formalis propter quam datur conceptus communis vniucus Deo, & creaturis in esse entis per te est, quia Deus est vere ens, & creatura est vere ens intrinsece, atqui per te creatura vere, & intrinsece viuunt, & Deus vere; & intrinsece viuunt: ergo datur eadem ratio formalis viuendi ut sic, ac proinde dabitur idem effectus, vel quasi effectus formalis, scilicet ratio communis vniuoca vitæ, quæ ratiocinatio meo videri ad hominem est euidenter, & vtgetur ex verbis antecedentibus; quibus in hunc modum probat hic Author vitam intentionalem esse communem vniucam Deo, & creaturis, verba eius sunt; [Probat facile, quia vere illis proprie conuenit cognoscere, & appetere, in quo consistit hæc vita, licet hæc ratio communis cognoscendi, & appetendi diuerso modo contrahatur ad Deum, ac ad creaturas; Deus enim cognoscit, & appetit sine forma superaddita, creatura vero per aliquid à se productum, & in se receptum; in quo consistit differentia specifica inter Deum, & creaturas sic ille: quæ verba ita retorqueo; vere, & proprie conuenit Deo viuere proptè abstracti à cognoscere, & appetere ne dicas illam vitam esse appetere, & cognoscere; quia appetere, & cognoscere sunt duæ species vitæ intentionalis, quæ distinguuntur realiter in creaturis; unde ab vtriusque abstrahitur ratio communis vitæ intentionalis, quæ proprie conuenit Deo.

Item creaturæ, verbi gratia, plantæ, & homini vegetanti vere & proprie conuenit ratio vitæ non intentionalis, sed physica, ita vt Deo conueniat vita perfectissime contracta per differentiam intentionalis, & creaturæ conueniat ratio vitæ contracta per differentiam physicam; quæ exercetur in augmentatione per intussumptionem; sed illa ratio intentionalis, & hæc ratio physica sunt differentia; quas addunt Deus, & creatura supra rationem vitæ; rationes autem differentia non tollunt conuenientiam in ratione superiori, ac proinde neque præcisionem illius rationis superioris, & communis vtriusque, ideo enim appetere, & cognoscere sine forma superaddita, & appetere & cognoscere per formam superadditam non impediunt, quominus Deus, & creatura conueniant in ratione vitæ ut sic, & vt præscindatur vniuoca ratio vitæ ut sic; quia illæ sunt differentia per te: ergo quod Deus viuatur intentionally & creatura viuatur physice non tollit, quominus creatura, & Deus conueniant in ratione vitæ ut sic communi vtriusque & vniuoca eisdem; non magis expresse, & immediate oppo-

nuntur viuere per formam superadditam, & viuere non per formam superadditam quam viuere physice, & intentionaliter, & nihilominus talis oppositio non tollit conuenientiam ratione vitæ; quia est oppositio differentiarum, quæ non tollit quod in Deo, & in creaturis detur vere, & proprie viuere, quod est ratio communis vitæ; ergo à fortiori viuere intentionaliter, & viuere physice non impedit quominus Deus, & creatura conueniant in ratione vitæ ut sic, quia illa est oppositio differentiarum, &c. quæ non impedit quod Deus vere viuatur, & creatura viuens physice, vere, & proprie viuatur; ac proinde non tollit quod præscindatur ratio communis vniuoca vtriusque.

Præterea, & efficacius; quia ipse P. Arriaga in Logica, *disputatione 11. sectione 4. numero 40.* ideo probat, rationem entis esse communem Deo, & creaturis vniucam, quia probat solum hoc tollere vniucationem, inter duo, scilicet quod in vno ex illis detur metaphorica ratio, in alio vero propria; atqui in creatura viuente physice licet non detur vita intentionalis, vita tamen physica est vera, & propria vita; sicut vita Dei est vera, & propria vita: ergo potest præscindi ab illis ratio propria vitæ ut sic, abstracta à physica, & intentionalis sicut per te abstrahitur à Deo & à creatura ratio entis ut sic etiam si Deus sit ens increatum, & creatura ens creatum, quia licet creatura non sit ens increatum est vere proprie, & sine metaphora ens; sicut Deus licet non sit ens creatum, est nihilominus sine vlla metaphora ens; atqui; licet vita physica creaturæ non sit intentionalis, & increata, est tamen vere, & proprie sine metaphora vita; sicut vita Dei, licet non sit vita physice, est tamen vere, & proprie sine metaphora vita: ergo à paritate rationis euidenter sequitur, vitam Dei, & vitam creaturæ conuenire vniuoce in ratione vitæ, ut sic abstracta à physica, & intentionalis, creata & increata; quare si tu negas hanc ratiocinationem debes negare omnia tua argumenta, imò & negare nullam posse dari rationem communem præcisam ab aliquibus particularibus, siue in ratione substantiæ, siue in ratione viventis, animalis, hominis, &c. quapropter negare debes præcisiones & abstractiones omnium generum, & specierum.

In particulari autem discursu, quo vteris, eadem *disputatione 11. Logica. sectione 1. subsec. 2. numero 9. & 10.* ad probandum præscindi ens à Deo, & creaturis, vt contra te ad probandum præscindi vitam ut sic à vita physica, & intentionalis Dei, & creaturæ, sola mutata materia; ubi supponis, non dari præcisiones obiectiuas; quod ad præsentem casum ego etiam suppono; quia præscindere animal, verbi gratia, à rationali, nihil est aliud quam concipere confuse animal in ordine ad operationes sentiendi, non concipiendo, explicite in ordine ad ratiocinationem; ideoque ita vt non possem dicere, siue rationale an irrationale, vel quid sit esse rationale, vel irrationale, etiam si ex parte obiecti eodem modo tangatur rationalitas quo animalitas, & è contrario. At hoc idem posset in vita eiusque differentiis reperiri; nullatenus negari potest; quid enim prohibet, me concipere creaturam, & Deum quatenus possunt viuere, affirmando hoc ipsum de illis non cogitando, an viuatur physice, an intentionaliter, aut quid sit viuere physice, vel quid sit viuere intentionaliter; similiter concipiendo vitam, non cogitando an viuatur illud sit Dei, an

M m 3 creaturæ

creaturæ? imo ignorando prorsus, ut contingere potest, an Deus uiuat, & quis sit conceptus proprius vitæ creatæ? & hoc habet ille conceptus, quo solum explico perfectionem simpliciter simplicem quo actu tam nihil explico de vita Dei, & de vita creaturæ, de vita physica, & de vita intentionali, quam dum dico, animal est principium sentiendi, nihil explico de rationalitate, vel irrationalitate, ut ex terminis euidenter constat; non ergo minus præscinditur vita ut sic à physica, & intentionali; à creatæ, & increata, quam animal ut sic à rationali, & irrationali: ecce tota tua argumentatio, quam euidentem vocas: ergo mea argumentatio, quæ etiam hæc est, euidentissime concludit contra te; si autem negas hanc ratiocinationem esse euidentem eodem modo negabo tuam euidentiam habere; quod non debes consentire: ergo si hic bene discutris, sine dubio perperam ratiocinaris, quando negas posse præscindi rationem communem vitæ ab homine vegetante, & à Deo intelligente.

16 Deinde secundum tuum discursum, quo vteris ad idem probandum in medio numeri decimi §. veniamus ad sententiam, supponendo dari præcisiones obiectiuas, accommodo tibi, & in te contorqueo; sicut enim animal est indifferens, ut sit rationale, vel irrationale, ita vita ut sit Physica, vel intentionalis; ut sit creatæ vel increatæ; sicut animal potest cognosci, non cognito rationali, & irrationali, ita vita non cognita ratione physica, vel intentionali, creatæ, vel increatæ; & sicut homo est similis equo in animalitate, & non in rationalitate; ita homo est similis Deo in ratione vitæ, non vero in vegetatione, aut intussumptione, & hoc modo possunt cætera argumenta, quæ afferri possunt ad probandas eas præcisiones in omnibus rationibus communibus eadem via commendari ad nostrum propositum; ecce nostra ratio confecta eodem modo, ac conficitur à Patre Arriaga sua solum mutata materia de ente in vitam. Vnde solutiones, quas applicare voluerit huic nostri rationi, sine dubio erunt arietes, & balistæ seu tormenta aenea, quibus labefactabuntur argumenta propria.

17 Huc usque ad hominem; ostensit autem sic demonstro contra Arriagam: quia planta ex parte obiecti concepta, & homo quatenus vegetatur non est mortuus, item homo quatenus intelligit non est mortuus: ergo conueniunt homo quatenus vegetatiuus, & Deus quatenus intelligens in ratione non mortui, hoc est in negatione mortis; sed negatio mortis est negatio negationis, ac proinde est positua ratio primario, quia qui negat negationem, affirmat: ergo Deus, & homo conueniunt in positua prædicato negante, & excludente mortem, hoc est in conceptu positiuo opposito mortis; sed conceptus positiuus excludens posituæ mortem, & oppositus immediatè mortis est vita, quia mors, ut mors ex sua immediatè definitione est privatio vitæ: ergo Deus intelligens, & homo vegetans conueniunt in ratione vitæ ut sic; siquidem conueniunt in excludendo, & opponendo se mortis, cum hoc tamen discrimine, quod Deus excludit mortem per rationem vitæ ut sic contractam ad perfectissimam rationem vitæ increatæ, seu contractam ad differentiam intentionalem; homo autem quatenus vegetatur, sicut planta excludit mortem per vitam physicam. Itaque siue hoc, siue illo modo excludant, conueniunt tamen in conceptu positiuo excludente

mortem siue excludant illam ut negationem, siue ut priuationem, qui conceptus est vita ut sic abstrahens à physica, & intentionali: ergo manifeste sequitur, Deum, hominem, & plantam conuenire in ratione vitæ ut sic communi Deo, & creaturis.

18 Vergetur, ac declaratur; quia hæc est euidentis ratiocinatio, quia Deus & homo conueniunt in excludendo inhærentiam posituæ, conueniunt in conceptu positiuo opposito inhærentiæ; sed conceptus positiuus oppositus enti inhærenti, siue aptitudinaliter, siue aqualiter & ipsi inhærentiæ est substantia & subsistentia: ergo Deus & homo euidenter conueniunt in ratione substantiæ, & subsistentiæ.

19 Clarius, omnes creaturæ conueniunt cum Deo in conceptu negante repugnantiam ad existendum; sed conceptus negans repugnantiam ad existendum, quia est negatio negationis est positiuus, ac proinde est conceptus entis realis, quia est potens existere: ergo conueniunt omnes creaturæ cum Deo in ratione potentis existere, ac proinde in ratione entis realis: ecce quomodo argumentum sit euidentis ad probandum, Deum & creaturam conuenire in aliquo conceptu positiuo opposito; quia conueniunt in excludendo alterius oppositi; sed homo vegetans, & planta, quæ vegetatur, & Deus quatenus intelligit, conueniunt in opposito mortis, & in excludendo illam, hoc est in excludendo negationem seu carentiam vitæ, siue voces illam mortem, siue non, quæ est opposita vitæ immediatè: ergo conueniunt in opposito negationis vitæ, seu in opposito mortis immediato; sed oppositum immediatum mortis, & negationis vitæ est vita, ut ex terminis patet: ergo euidenter sequitur à paritate rationis, plantam, & hominem, quatenus regenerantur, conuenire cum Deo quatenus intelligit in ratione vitæ ut sic, abstrahente à vegetatiua, & cognoscitiua.

20 Vergetur amplius; homo sub ratione viuientis vegetatiue differt à lapide non viuente, & Deus etiam quatenus intelligit, differt à substantia non viuente v.g. à lapide: ergo Deus, & homo conueniunt in differendo à substantia non viuente, seu sunt similes in dissimilitudine à lapide, quatenus est substantia non viuens; sed illa differentia à lapide, & substantia non viuente communi Deo, homini, & plantæ est conuenientia in ratione vitæ, & illa dissimilitudo fundatur in similitudine vitæ communis Deo, homini, & plantæ: ergo planta, homo & Deus participant rationem vitæ à vita ut sic: ergo iam datur vita ut sic communis Deo, plantæ, & homini vegetanti.

21 Ex quo manifeste, & euidenter sequitur vitam ut sic non esse nomen æquiuocum respectu Dei plantæ, & hominis, quia nomen æquiuocum significat ea, quæ nullo modo conueniunt in aliquo obiecto significato per tale nomen, quia impossibile est illud ad significanda entia, quatenus maxime differunt sine alia conuenientia, præter eam solum, quæ datur in nomine; unde definiens Philosophus æquiuoca sic ait: [æquiuoca sunt, quorum nomen est commune, ratio vero substantiarum omnino diuersa;] quod manifeste videtur, ac træt omnino diuersa, quod impossibile perspicitur in hoc nomine *canis*, quod impossibile est ad significandum tria subiecta, v.g. stellam, animal latrabile, & pecus squameum, seu piscem, vnumquodque secundum propriam differentiam & omnia quatenus inter se omnino differunt sine ulla conuenientia; quod forte accidit, quod non ab

ab vno sed à pluribus idem nomen impositum est, sine eo quod conuenirent ad talem impositionem fortuito, & casu, & vnusquisque volens significare illud subiectum, quod sibi apparebat secundum propriam differentiam, & vt discriminabatur ab alio quocunque, non attendendo ad id, quod alius impositor significare intendebat, dum imponebat nomen canis alteri omnino diuerso subiecto, & ideo vocantur à Philosopho huiusmodi impositiones æquiuocæ à casu, & hoc præcipue contingit, quando idem nomen à diuersis nationibus ad varia significanda imponuntur, quæ non à concilio, sed à casu tale nomen inueniunt, vt videre est in hoc nomine: conc. pro: quod Hispani imposuerunt acutæ vitæ, aut profundæ cogitationi, Barbâri autem, quos in hoc Perubio Chixos vocamus iuxta Quinensem Prouinciâ commorantes, significant per illud nomen partem illam interiorem animalis in pectoris medio appensam, quam cordis nomine insignimus, quod vtraque natio sine vlllo consilio, aut conuenientia fecerunt, solum casu, & fortuito, & ideo æquiuocæ à casu propriissime dicuntur: Aliquando etiam ab eadem natione imponitur idem nomen diuersis rebus propter aliqualem similitudinem, saltem exteriorem, & quia non datur conuenientia intrinseca dicuntur etiam æquiuocæ.

22 Tandem à Sapientibus data opera ad subtiliter ventilandas quæstiones & controuertendas materias, & vt doceant clare, & distincte essentias, & differentias rerum, & vt doceant quid sit ratio formalis vniuoci, & analogi, imponunt idem nomen diuersis, & distinctis rebus, quod nomen opponunt vniuoco, & inter vniuocum, & æquiuocum constituunt analogum, cuius naturam recte explicant, explicatis vniuoco, & æquiuoco, tanquam extremis, imò naturam vniuoci recte explicant, explicando prius naturam æquiuoci extreme oppositam vniuoco, quia per cognitionem vnius extremi sapissime cognoscitur alterum, vt tenebras cognoscimus cognoscendo lucem; oppositorum enim eadem est disciplina, & ratio, &c.

23 Ecce hæc omnia genera æquiuocorum continentur in hoc, quod multa subiecta significantur per idem nomen, quatenus per se differunt, & non quatenus conueniunt intrinsece in aliqua ratione communi, alias non æquiuocæ, sed aut vniuocæ, aut analogæ essent.

24 Sed hoc nomen, vita, (quatenus præscinditur à nominibus physico, & intentionali, creato, & increato; quibus potest adiungi, quando dicimus: vita physica, vita intentionalis, vita hominis, & plantæ, videlicet vita creata, & vita increata) significat quoddam prædicatum positium immediate oppositum morti, aut carentiæ vitæ, in quo conueniunt planta, homo, & deus, & per quod remouetur à seipsis mortem & carentiam vitæ, & conueniunt in tali remotione & non significat talia subiecta, quatenus inter se differunt: ergo vita non est nomen æquiuocum, sed potius omnino vniuocum; sicut animal est vniuocum, & non æquiuocum, quia significat subiecta quatenus conueniunt, & non quatenus primo differunt, quia cum deus realiter viuatur, item & planta, non est illis commune solum nomen; viuens enim vt significat rationem communem vitæ, magis commune significatum habet, quam gallus respectu hominis incolentis Galliam, & gallinacii, quod enim ea voce significatur, non est diuisibile logicè, nec commune metaphysice; quia immediate amplectitur hominem, & Gallum in nulla ratione intrinseca conuenientes; ac vero viuens est lo-

gice diuisibile in deum, & plantam; quia planta & deus conueniunt ex parte obiecti in ratione viuents: ergo viuens non est æquiuocum: probat antecedens; primum, quia planta habet prædicatum vitæ similis vitæ dei, quam lapis, hic enim tantum conuenit cum deo in ratione substantiæ; vltra hoc planta est substantia viuens, & deus est substantia viuens: ergo in hoc conceptu conueniunt, & sunt similes.

SVBSECTIO II.

Positiue, & affirmatiue conclusiones nostræ ponuntur.

Prima conclusio: in deo datur vera, & perfecta vita: conclusio est de fide; probatur primo, *Deut. 32. vivo ego in æternum, & Psalm. 83. [cor meum, & caro mea exultauerunt in Deum viuum,] & Io. 14. [ego sum via, veritas, & vita] & Apoc. 4. [adorabant viuentem in sæcula sæculorum,] & Ecclesiast. cap. 7. ibi: [hoc habet plus eruditio, & sapientia quod vitam tribuit possessori suo,] quæ loca considerans D. Augustinus: *lib. 1. de Trinitate, cap. 5. sub initium*, sic ait, [quis enim vel vnum deum, quod est ipsa Trinitas, vel Patrem, vel Filium, vel Spiritum sanctum audeat dicere, aut non viuentem, aut nihil sentientem vel intelligentem, aut in ea natura, qua inter se prædicantur æquales, quemquam esse eorum mortalem, siue corruptibilem, siue mutabilem,] quibus consonat Nyssenus *orat. catæchet. capite 1. ibi: nefas est enim putare, Verbum citra omnem vitam consistere instar lapidum. Idem docet Nazianzenus orat. 1. 5. quæ est secunda de pace, Cyrill. in Ioan. lib. 1. cap. 9. & Dialogor. de Trinitate, lib. 7. Athan. orat. 5. contra Arrianos, proprius ad medium, quam ad finem, adducto testimonio ex 1. Ioan. 1. quod erat ab initio, &c. Damascenus *lib. 1. fidei. cap. 15. Chrysost. tom. 1. homil. in id Psalm. 24. dirige me. Gregor. lib. 18. moral. cap. 27. & cap. 34. Isidorus lib. 7. ethymol. cap. 1. Anselmus in Monolog. cap. 14. & Aristoteles lib. 2. de celo, text. 17. [Operatio immortalitas est; hoc autem est vita sempiterna. Itaque necesse est, motum sempiternum deo inesse, & libro 10. Ethic. capite 8. circa medium, ibi: viuere ipsos Deos vniuersi putant; quare & operari non enim oportet, illos vt Endimionem aiunt dormire,] & 12. lib. met. text. 39. ibi: degentia vita, qualis nobis paruo tempore optima illi est; siquidem ita semper illud est; nobis autem profecto id impossibile est, speculatio optimum, & magis delectabile est; si igitur ita bene se habet deus semper vt nos aliquando admirabile est; quod si magis adhuc admirabilis est, at ita se habet; ceterum vita quoque profecto inexistit, siquidem intellectus operatio vita est. Ille vero est actus, actus vero per se illius vita optima, & perpetua est, dicimus itaque deum sempiternum, optimumque viuens esse, quare vita, & ænum continuum & æternum deo inest, hoc enim est deus.***

Prima demonstratio ad probandam hanc veritatem sumitur ex D. Dionysio *lib. de diuinis nominibus, cap. 6. initio*: [nunc nobis laudanda est æterna vita, ex qua ipsa vita, omnisque vita pendet, & à qua in omnia, quæ qualemque vitam degunt, vita pro modo cuiusque diffunditur, rursus vitam vitam omnisuperiorem, diuinamque vitam ipsius vitæ vitalem causam esse dicimus.] Et concludit